

מותר לשלוח ירך לגוי ובסיפא אסור לשלוח את הגוי לקנות בשר, כיון שיש לחשוש שמא נמצאה טריפה היום.

ומציעתא אסור למכור נבלות וטרפות לגוי. ואף על פי שבמקום שאין מכריזין אין לחשוש שהישראל יקנה מהגוי את הטרפה, מכל מקום יש לאסור משום גזירה **שמא ימכרנה** הישראל לגוי **בפני ישראל**, ואותו ישראל ישמע איך שהישראל המוכר אומר לגוי שהבשר כשר ויחשוב שהדבר אמת ויבא לקנות את הטרפה מהגוי [עפ"י תו"ד"ה אמר]. [עיי' רש"י ותו' למה ברישא לא אסרו מהאי טעמא לשלוח ירך לגוי גזירה שמא יתננה לו בפני ישראל].

והוינן בה: **היכי מכריזין** כשנמצאה טריפה בעיר?

ומשנינן: **אמר רב יצחק בר יוסף**: כך הוא לשון ההכרזה: **נפל בישראל לבני חילא!** בא לדינו בשר הראוי לגויים.

ומקשינן: **ולימא** ויכריזו: **נפל טריפתא לבני חילא!**?

ומשנינן: אם כן, **לא זבני** הגויים מהבשר, שגנאי הוא להם לאכול בשר שאנחנו לא רוצים לאכול.

ומקשינן: אם כן, שהגויים אינם יודעים שהבשר טריפה איך מותר למכור להם טריפות **והא קמטעי** להו'?

ומשנינן: **אינהו** הוא **דקמטעו אנפשיה!** הם גורמים לעצמם להיות מוטעים מאחר שלא שאלו אם הבשר כשר או טריפה.

כי הא דמר זוטרא בריה דרב נחמן, הוה

קאזיל מסיכרא לבי מחוזא, ורבא ורב ספרא הוו קא אתו לסיכרא. פגעו אהדדי נפגשו ליד סיכרא. הוא סבר לאפיה הוא דקאתו מר זוטרא חשב שרבא ורב ספרא באו לקראתו מבי מחוזא, אמר להו מר זוטרא: למה להו לרבנן דטרוח ואתו כולי האי? שהלכתם מרחק כה רב לקראתי.

אמר ליה רב ספרא למר זוטרא: **אנן לא הוה ידעינן דקאתי מר** לא ידענו מבואך כלל, אלא הלכנו לדרכנו ונפגשנו במקרה. אבל, **אי הוה ידעינן** שאתה בא לעיר — **טפי הוה מרחינן!** היינו הולכים עוד יותר לקראתך.

אמר ליה רבא לרב ספרא: **מאי טעמא** אמרת ליה **חכי?** מדוע סיפרת לו האמת דאחלישתיה לדעתיה שהיה סבור שבאנו לכבודו ועתה חלשה דעתו.

אמר ליה רב ספרא לרבא: **והא קא מטעינן** ליה אילו הייתי שותק, ועל ידי כן היה מכיר לנו טובה על כך לחנם.

אמר ליה רבא: **אינהו הוא דקא מטעי נפשיה!** לא אנחנו היינו מתעים אותו אילו שתקנו, אלא הוא היה מתעה את עצמו.

ההוא טבחא דאמר ליה לחבריה:

אי הוות פייסת מינאי, לו היה שלום בינינו, צא-א **מי לא ספי** לך הייתי נותן לך משור של פטם, דעבדי, ששחטתי, אתמול.

אמר ליה: למרות שלא נתת לי — **אכלי משופרי שופרי!**

אמר ליה: **מנלך?** מהיכן היה לך? **אמר ליה:** דזבן פלוני עובד כוכבים ממך, וספא לי.

אמר ליה: תרי עבדי, שנים שחטתי, והחוא שאתה אכלת — טריפה הוא!

אמר רבי: בשביל שוטח זה שעשה שלא כהוגן שמכר טריפה לגוי [שהדבר היה במקום שמכריזין ומשום מה לא הכריזו למרות שהיה באותו יום טריפה והיה אסור באותו יום למכור לגוי שמא יקנה ממנו יהודי שהרי לא הכריזו היום], אנו נאסור כל המקולין?! שאין לאסור לקנות בשר מיתר החנויות אף אותם שהם של גויים [מלבד של אותו הגוי שבידו הטריפה] וכדמפרש ואזיל.

רבי לטעמיה דאמר: אם היו מקולין, החנויות למכר בשר שבעיר, וטבחי — ישראל, והיינו שגם השוחטים [שהם גם מוכרי הבשר לחנויות], הם ישראלים, שהגויים אינם שוחטים, הרי בשר הנמצא ביד עובד כוכבים בחנות של גוי מותר! מאחר שבשר זה נשחט ודאי על ידי ישראל, וגם אין לחשוש שמא הוא טריפה, שהטבחים לא ימכרו לגוי טריפה ביום שלא הכריזו. ואף עתה, שטבח זה פשע ומכר לגוי טריפה, לא נתערעה בשל כך חזקת כשרות של כל החנויות.

איכא דאמרי: אמר רבי: מפני שוטח זה, דאיכוון לצעוריה לחבריה, אנו נאסור כל המקולין?! שאין להאמין לו שאכן אירעה אתמול טריפה אצלו. שלא אמר כן אלא רק כדי לצער את חבריו. ולכן, מותר לקנות בשר בעיר, שהרי לא הכריזו היום על טריפה.

והוינן בה: **טעמא דהתיר רבי, הואיל דאיכוון רק לצעוריה לחבריה. הא לאו הכי, היה**

אסור לקנות בכל החנויות?!

והתניא: רבי אומר: אם היו מקולין וטבחי ישראל — בשר הנמצא ביד עובד כוכבים מותר! וכיון שכל החנויות עומדות בחזקת כשרות, למה נאסור אותם בגלל חנות אחת של אותו גוי שקנה טריפה?

ומתריצין: **שאני הכא, דאיתחזק איסורא!** שנמכרה טריפה לחנות אחת, ויש לחשוש שאותו טבח מכר להרבה חנויות.

אמר רב: בשר כשר — כיון שנתעלם מן העין, שהיה רגע אחד ללא השגחה, הרי הוא אסור! שמא הוחלף הבשר, ובשר זה הוא אחר, ואינו כשר.

מיתיבי: רבי אומר: מקולין וטבחי ישראל — בשר הנמצא ביד עובד כוכבים מותר! והרי בשר זה נתעלם מעין ישראל ובכל זאת הוא מותר?

ומתריצין: **נמצא ביד עובד כוכבים שאני!** שכל החשש אינו אלא בבשר שלא היה שמור כלל, דחיישינן שמא באו עורבים והחליפוהו בבשר ממקום אחר. אבל אם הוא שמור ביד גוי אין חשש זה [ומצד הגוי עצמו גם אין חשש, כמבואר לעיל].

תא שמע: דתניא: תשע חנויות, בולן מוכרות בשר שחוטא, ואחת מוכרת בשר נבלה, ולקח מאחת מהן, ואינו יודע מאיזה מהן לקח — ספיקו אסור! כלומר, הבשר אסור מספק, שאין הולכים אחר הרוב כיון שהוא לקח את הבשר מהחנות שהיא מקום "קבוע", וכלל בידנו "כל קבוע — כמחצה על מחצה דמי", דהיינו אפילו אם יש שם

רוב ומיעוט, אנו דנים כאילו הוא מחצה על מחצה.

ובנמצא הבשר מושלך ברחוב, ואיננו יודעים מאיזה חנות הוא — **הלך אחר הרוב!** לפי שאדם זה לא לקח את הבשר ממקום הקביעות, הלכך, אמרינן "כל דפריש מרובא פריש", והרי הוא מותר.

הרי, שבשר הנמצא ברחוב ונתעלם מן העין מותר, וקשיא לרב?

ומתריצין: **הכא נמי מיירי בנמצא ביד עובד כוכבים!** שהגוי לקח את הבשר מהחנות ואיננו יודעים מאיזה חנות [שהולכים אחר הרוב, כיון שהספק נולד אצלנו לאחר שהיה כבר בידי הגוי, ולא בחנות שהוא מקום הקביעות].

תא שמע: דתנן: עיר שגרים בה גויים וישראלים **ומצא בה בשר** — **הלך אחר רוב טבחים!** שאם רוב השוחטים בעיר הם ישראלים הבשר כשר.

ואם מצא בשר **מבושל** — **הלך אחר רוב אוכלי בשר!** שאם רוב אוכלי הבשר הם גויים הבשר אסור. ואפילו אם רוב השוחטים ישראלים ואנו יודעים שנשחט כהוגן, מכל מקום, כיון שהבשר מבושל יש עליו חשש נוסף של בישולי עכו"ם, ומאחר שרוב אוכלי הבשר הם גויים, יש רוב האומר שהגוי בישלו.

הרי, שמותר לאכול בשר שנמצא ברחוב, אף על פי שנתעלם מן העין?

וכי תימא לתרץ, **דהכא נמי מיירי בנמצא ביד עובד כוכבים.** הרי אי אפשר לומר כן.

דהא קתני **"מבושל** — **הלך אחר רוב אוכלי בשר!"** ואי מיירי שלא נמצא ברחוב אלא ביד אדם, תיקשי, למה נלך אחר הרוב? ונחזי, **אי דעובד כוכבים נקיט ליה**, ודאי הוא בישלו, ואסור. **אי דישראל נקיט ליה**, הרי הוא מותר? אלא ודאי המשנה מדברת שהבשר נמצא ברחוב העיר, ובכל זאת הוא מותר כאשר רוב הטבחים ישראלים?!

ומתריצין: **הכא במאי עסקינן: בעומד ורואהו!** שהמוצא ראה את הבשר גופל מיד אדם, ואינו יודע אם הוא ישראלי או גוי. ומרגע נפילתו לא הסיר המוצא את עינו מהבשר, ואין כאן בשר שנתעלם מן העין [שאפילו אם המאבד הוא גוי לא הוי בשר שנתעלם מן העין, כל זמן שהבשר אצלו. וכמבואר לעיל].

תא שמע: דתנן: בשר שנמצא **בנבולין** בכל ערי ישראל [ולא בירושלים ששם הדין שונה], אם היה מחותך **לאברים**, הרי הם בחזקת **נבלות!** שכן הדרך לחתוך את הנבלה לאברים ולהשליכה לאשפה.

ואם היה הבשר חתוך **לחתיכות** קטנות — **מותרות** הן! שאין אדם טורח לחתוך לחתיכות אלא בשר כשר הראוי לאכילה [ומדובר שרוב השוחטים בעיר הם ישראלים].

הרי, שבשר הנמצא מותר, ואף על פי שנתעלם מן העין?

וכי תימא דהכא נמי מיירי בעומד ורואהו, אם כן, הא דקתני **"אברים** — **נבלות"**, תיקשי, **אמאי?! והרי המוצא ראה** שהאברים נפלו מיד אדם ולא הושלכו בכונה, ואין לחשוש שמא הן נבלות.

אמר ליה רב כהנא ורב אפי לרב: למה אסרתם, שאפילו אם אחרים הם — וכי רק דאיסורא שכיחי בנהר, ואילו דהיתרא לא שכיחי? ומדוע לא נאמר שהם כשרים?

אמר להו רב: דאיסורא שכיחי טפי! שיש לחשוש שמא עורבים הביאו ממקומות אחרים, ששם שכיח יותר נבלה [עפ"י תו']. ומכאן ראייה שרב אוסר בשר שנתעלם מן העין, וחושש שמא עורבים החליפו הבשר.

ומקשינן: וכי מכללא מאי?! מה ההבדל אם רב אמר זאת בפירוש או לא. שהרי מתוך זה שאסר את הראשים משתמע שאכן דעתו לאסור בשר שנתעלם מן העין?

ומתריצין: משום שהראיה מהסיפור אינה מוכחת לגמרי. שיש לומר, שאילו באותו מקום היו רוב השוחטים ישראלים לא היה חושש רב שמא עורבים הביאו ממקום אחר. אלא פרוותא, נמל דעובדי כוכבים הוא, ובאותו מקום היו רוב השוחטים גויים, ולכן אסר רב.

תדע! שזהו הטעם של רב. דקאמר להו רב — דאיסורא שכיח טפי! משמע שבאותו מקום היה רוב של איסור.

והוינן בה: אלא רב, שאוסר בשר שנתעלם אפילו רגע אחד מן העין, היכי אכל בישראל?

ומשנינן: בשעתיה! מיד כשנשחט, דלא עלים עיניה מיניה משעת שחיטה.

ואיבעית אימא: בציירא וחתומא, כשהבשר צרור וחתום, שודאי שלא הוחלף.

ובהכרח, שמדובר שהמוצא לא ראה את הבשר בשעת נפילה, ובכל זאת הוא מותר כשנמצא חתוך לחתיכות, ומוכח דלא חיישינן משום בשר שנתעלם מן העין!?

ומתריצין: מידי הוא טעמא! הרי כל הקושיא אינה אלא לרב, שהוא אמר בשר שנתעלם מן העין אסור. הא איתמר עלה על המשנה דקתני "חתיכות מותרות": רב אמר: מותרות משום נבלה, שאינן מטמאות כנבלה ואין לוקין על אכילתן משום נבלה. אבל באכילה הן אסורות משום בשר שנתעלם מן העין. ומכל מקום, כיון שאינו אלא ספק שמא הבשר הוחלף, אין דינן כנבלה ממש [אבל בנמצאו אברים ודאי נבלה הוא לכל דבר].

ולוי אמר: מותרות אף באכילה.

והא רב, שאוסר בשר שנתעלם מן העין, לאו בפירוש איתמר, אלא מכללא איתמר. מתוך מעשה שהיה אפשר ללמוד שכן היא דעתו של רב.

דרב הוה יתיב אמברא דאישתטית, על גשר הנהר ששמו אישתטית. חזיא להווא גברא דהוה קא מחזור רישא, שהיה מדיח ראש בהמה במי הנהר. נפל מיניה הראש לתוך הנהר. אזל, אייתי סילתא, סל, שדא שלשל לנהר, אסיק תריין, העלה שני ראשי בהמה.

אמר רב: עבדי נמי הכי?! וכי זו הדרך שאדם מאבד חפץ אחד ומוצא שנים? כלומר, אף אחד משני הראשים אינו אותו שנפל, אלא אחרים הם שהיו בנהר מקודם לפיכך אפרינהו ניהליה.